Újdonságok a gazdasági és pénzügyi jogszabályozásban XXV. rész

PÁSZTOR CSABA

A Hivatalos Közlöny I. részének 2004/563 – 2004/1283 és 2005/1 – 2005/46. számaiban megjelent gazdasági, pénzügyi újdonságok a következő témaköröket ölelik fel:

1. adózás, adóbevallás;
2. állóeszközök amortizációja, felértékelése;
3. munkabérszerződések, munkabérre befizetendő összegek;
4. vám, áfa, luxusadó, pénzmosás, nyereségadó;
5. privatizáció, kedvezmények kis- és középvállalatok részére, mezőgazdasági pénzkiegyenlítések, tőzsdepiaci normák;
6. pénzügyi auditálás, könyvvizsgálás;
7. nyugdíjak, ösztöndíjak;
8. könyvviteli normák, hitelszövetkezetek működése;
9. ingatlanok és földterületek visszaigénylése, tűzoltósági kötelezettségek, fiskális kasszagéphasználat;
10. külföldi utazás, helységnevek, fogyasztóvédelem, a kereskedelmi társaságok bejegyzése.

1.1. A 2004/250/189/748-as sz., három minisztérium közös rendelete (2004/573-as sz. H. K.) tartalmazza a fizetésadót érintő kedvezményeket a számítástechnika területén tevékenykedő vállalkozások számára (7221-es, 7222-es cselekvési kódok), az 2003/571-as törvény 56(4)l pontja szerint.

1.2. A 2004/987-es sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/645-ös sz. H. K.) az egységes értelmezéseit tartalmazza az új mikrovállalatok esetén, amelyek kötelesek 60 nap alatt 1-9 személyt alkalmazni, profitadó – kedvezményekben részesülhessenek exportra termelők, valamint az ÁFA visszaigénylése esetében, a 2002/414-es sz. törvény 2. cikkelyének 4-es pontja szerint, illetve az amortizáció mint termelési költség a profitadó számítása esetén.

1.3. A 2004/545-ös sz., pénzügyminisztériumon belül működő országos adózási hivatalának a rendelete (2004/813-as sz. H. K.) tartalmazza a típusnyomtatványokat, amelyeket az ÁFA fizetőnek/nem fizetőnek az adóhivatalokhoz kell beadni.

1.4. A 2004/1329-es sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/845-ös sz. H. K.) tartalmazza a munkatelepek bejelentésére szükséges típusnyomtatványt.

1.5. Az Országos Pénzügyi Intézet 2004/713-as sz. rendelete (2004/977-es sz. H. K.) tartalmazza a fiskális ellenőrzés chartáját és az adófizetők részéről felléphető követelményeket.

1.6. A 2004/1840-es sz. kormányhatározat (2004/1074-es sz. H. K.) megváltoztatja és kibővíti a 2003/571-es sz. adótörvény alkalmazására vonatkozó módszertani normákat. A kormányhatározat megengedi az állóeszközök bejöveteli ára 20%-ának amortizációként a termelési költségre való könyvelését a nyilvántartásába vételekor.

1.7. A 2004/507-es sz. törvény (2004/1080-as sz. H. K.) jóváhagyja a 2004/84-es sz. kormányrendeletet, amely szerint kedvezményekben részesülnek azok az adófizetők, akik 2004. 11. 30-ig kifizették elhalasztott részleteiket, vagy ha ezeket a részleteket és a késési kamatokat kifizették 2004. 12. 20-ig.

1.8. A 2004/494-es sz. törvény (2004/1092-es sz. H. K.) jóváhagyja a 2004/83-as sz. kormányrendeletet, amely megváltoztatja és kibővíti a 2003/571-es sz. adótörvényt, amely szerint a 23. cikkely engedélyezi a teljes kamatköltség figyelembevételét a profitadó számításában, ha a tartozási mutató a tőkéhez viszonyítva háromnál kisebb vagy egyenlő hárommal.

1.9. A 2004/754-es sz. egészségügyi minisztérium rendelet (2004/1162-es sz. H. K.) tartalmazza az egészségügyi intézményekben forgalomban levő termékek megengedett veszteségi százalékait.

1.10. A 2004/1600-as sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/1229-es sz. H. K.) megváltoztatja és kibővíti a 2004/300-as sz. rendeletét, jóváhagyván az adófizetők beiktatására szükséges típusnyomtatványokat és ezek kitöltésére vonatkozó utasításokat.

1.11. A 2004/138-as sz. sürgősségi kormányrendelet (2004/1281-es sz. H. K.) megváltoztatja és kibővíti a 2003/571-es sz. adótörvényt, amelyet 2005. 01. 01-től kell alkalmazni. Lényeges változás az, hogy a jövedelemadó esetében egységes adókulccsal, azaz 16%-kal kell dolgozni. Jövedelemadót kell fizetni:

– önálló tevékenységekből;
– fizetésekből;
– nyugdíjakból;
– mezőgazdasági tevékenységekből;
– prémiumokból;
– egyéb jövedelmekből származó jövedelmekre.

Minden jövedelemforrásnak a törvény megenged bizonyos adómentes összeget, amelyeket az összjövedelemből le kell vonni, és csak a maradékot kell a 16%-os adókulccsal megadózni.

A fizetésből származó jövedelmek esetében csak a havi 30 millió lej feletti bruttó bérek esetén nem számíthatunk kedvezményeket.

A nyugdíjak esetében a 9 millió lej fölötti összegek 16%-kal adózandók .

Az adófizetőknek évi 200 euróig nem kell adót fizetniük, ha ezt az összeget lejben magánnyugdíjra való befizetésre használják fel.

Az adófizetők az adó 2%-át (a 2003/571-es törvényben 1%) civil szervezetek, egyházak támogatására fordíthatják, ha ezt kérik a területi adóhivataloktól. A 2004/1941-es sz. miniszteri határozat (2005/54-es sz. H. K.) tartalmazza az e célra vonatkozó módszertani normákat.

Szintén nem adózandó a 2005-ös évre a meghatározott havi átlag bruttó bér, azaz 9 211 000 lejnek a 85%-a (7 829 350 lej), amelyet a gyermeknevelésen (gyesen) levő szülő kaphat meg havonta, amíg a gyereke be nem tölti a 2. életévét.

Az ingatlanok bérbe adásából származó jövedelmek 75%-a adózandó a 16% adókulccsal.

A banki letétek esetén a kamatra 1% adót számítanak.

A profitadó-fizető kereskedelmi társaságok 2005. 01. 01-től 16% nyereségadót fizetnek az eddigi 25% helyett.

A mikrovállalatok (az évi forgalmuk nem haladja meg a 100 000 eurót, valamint az alkalmazottak száma nem több 9-nél) jövedelemadót fizetnek, amely 2005. 01. 01-től 3%-ra nőtt, az eddigi 1,5%-hoz viszonyítva.

Szintén duplázódott az osztalékadó, amely 5%-ról 10%-ra nőtt 2005. 01. 01-i kezdettel.

A 2003/571-es sz. adótörvény (2004/927-es sz. H. K.) 31-es cikkelye alapján az adófizetők a profitadójuk maximálisan 20%-át (úgy, hogy ez az összeg ne haladja meg az évi forgalom 3 ezrelékét) civil szervezeteknek adományozhatják az adomány-, könyvtártörvény alapján.

2.1. A 2004/462-es sz. törvény (2004/1057-es sz. H. K.) jóváhagyja a 2004/88-as sz. kormányrendeletet (2004/796-as sz. H. K.), amely szerint a fizikai, morális kopással rendelkező, de teljesen nem amortizált állóeszközök kivehetők a használatból. Ezek kivételt képeznek az 1995/15-ös sz. amortizációs törvény előírásai alól, és a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztériumhoz tartozó kereskedelmi egységeknél alkalmazzák.

2.2. A 2004/139-es sz. kormányhatározat (2005/46-os sz. H. K.) tartalmazza az állóeszközök osztályozását és ezek szabályos működési határidejét, amely hatályon kívül helyezi az 1995/15-ös sz. amortizációs törvényt.

3.1. A 2004/1162-es és 2004/1163-as sz. kormányhatározatok (2004/695-ös sz. H. K.) az 1995/518-as kormányhatározatban, valamint ennek a kibővítéseiknek megfelelően megváltoztatja a külföldi kiszállásra való napidíj valutában számított értékét.

3.2. A 2004/1145-es sz. kormányhatározat (2004/698-as sz. H. K.) jóváhagyja az 1999/203-as sz. törvény alkalmazására való módszertani normákat a külföldi állampolgárok számára munkaengedélyek kibocsátásához szükséges okmányokat és az eljárás folyamatát.

3.3. A 2004/408-as sz. munkaügyi minisztériumi rendelete (2004/709-es sz. H. K.) 65 000 lejre változtatja az ebédjegyek értékét 2004-es év második felére vonatkozóan.

3.4. A 2004/405-ös sz. munkaügyi minisztériumi rendelet (2004/765-ös sz. H. K.) jóváhagyja a módszertant, amely alapján a munkanélküli alapba való befizetést, illetve az alkalmazottak nyilvántartását tartalmazza. A 2004/785-ös H. K. és a 2004/808-as sz. H.K. javításokat tartalmaz az adatbázisban, ennek több mezőjének megnevezésében.

3.5. A 2004/139-es sz. sürgősségi kormányrendelet (2004/1280-as sz. H. K.) meghatározza a nyugdíjalapba befizetendő összegeket (31,5%; 36,5% vagy 41,5%, a munkakörülmények függvényében, a havi fizetési alapra számítva.

3.6. A 2004/2346-os sz. kormányhatározat (2005/1-es sz. H. K.) tartalmazza a 2005. 01. 01-től alkalmazandó havi minimális bruttó bért, az egész havi munkaidőre számítva, vagyis 171,333 órára 3 100 000 lejt.

3.7. A 2004/2269-es sz. kormányhatározat 2004/5-ös sz. H. K.) tartalmazza a munkavédelmi alap számítási szabályait, figyelembe véve a nemzetgazdasági tevékenységi kódját, a fizetési alapot, valamint egyéb szabályozott kritériumokat. Az új számítási módszert 2005. 01. 01-től kell alkalmazni, amely a fizetési alapra számított 0,5%-tól 4%-ig változik.

3.8. A 2004/848/1687-es sz. munkaügyi és egészségügyi minisztérium közös rendelete (2005/22-ös sz. H. K.) tartalmazza a munkabalesetek és a munkaügyi betegségek segélyeinek kiszámításának módját (80% a kiszámított alapból) és kifizetését.

4.1. A 2004/1219-es sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/737-es sz. H. K.) az ÁFA ki nem fizetésére szükséges módszertani normákat tartalmazza, a 2003/571-es sz. fiskális törvény 157 (3) cikkelyében meghatározott behozatalok (importok) esetében.

4.2. A 2004/1326-os pénzügyminisztériumi rendelet (2004/853-as sz. H. K.) szerint templomok és mellékhelyiségek építésekor, javításakor, bővítésekor alkalmazni kell az ÁFA-mentességhez való jogot.

4.3. A 2004/1365-ös sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/879-es sz. H. K.) tartalmazza az ÁFA területén való egységes értelmezést.

4.4. A 2004/71-es sz. sürgősségi kormányrendelet (2004/897-es sz. H. K.) alapján a nyugdíjasok évente 6 ingyenes egyszerű vasúti utazásban részesülnek. Ha ezt nem kérik, akkor ezekre élelmiszereket igényelhetnek.

5.1. A 2004/51-es sz. sürgősségi kormányrendelet (2004/570-es sz. H. K.) 2004. 06. 30-ról 2004. 12. 31-ig hosszabbítja a kereskedelmi társaságok (az 1990/31-es sz. törvény alapján működ-

dő) és a kereskedelmi tevékenységekkel foglalkozó fizikai személyek (az 1990/54-es sz. rendelet-törvény alapján működő) nyilvántartási igazolványaik megújításának határidejét.

5.2. A 2004/297-es sz. törvény (2004/571-es sz. H. K.) tartalmazza a tőkepiaci törvényt.

5.3. A 2004/300-as sz. törvény (2004/576-os sz. H. K.) tartalmazza a gazdasági tevékenységekkel foglalkozó magánvállalkozások, fizikai személyek és családi vállalkozások működési engedélyeinek kibocsátását.

5.4. A 2004/285-ös sz. törvény (2004/587-es sz. H. K.) kibővíti és megváltoztatja a szerzői jog törvényét és az ezzel kapcsolatos jogokat, amelyeket előzőleg az 1996/8-as sz. törvény tartalmazott.

5.5. A 2004/915-ös sz. kormányhatározat (2004/589-es sz. H. K.) jóváhagyja a kereskedelmi kamarák tevékenységeinek tarifáit.

5.6. A 2004/991-es sz. kormányhatározat (2004/590-es sz. H. K.) tartalmazza a kereskedelmi tevékenységek jóváhagyására szükséges típusnyomtatványokat, amelyeket a kereskedelmi kamara igényel.

5.7. A 2004/346-os sz. törvény (2004/681-es sz. H. K.) tartalmazza a kis- és középvállalatok létesítésére és fejlesztésére vonatkozó kedvezményeket.

5.8. A 2004/2560/6-os sz., a munkaügyi minisztérium és a Román Nemzeti Bank közös rendelete tartalmazza a módszertani normákat, amelyek alapján a kis- és középvállalatok kedvezményes kölcsönöket kaphatnak a munkanélküli alapból (2004/706-os sz. H. K.).

5.9. A 2004/61-es sz. sürgősségi kormányrendelet (2004/816-os sz. H. K.) által jóváhagyott 2004/479-es törvény alapján (2004/1051-es sz. H. K.), előírja azt a hektáronkénti 2,5 millió lej pénzsegélyt, amely a 2004 – 2005-ös mezőgazdasági évre lesz kiosztva az 5 ha-ig termelőknek.

5.10. Az országos versenytanács 2004/225-ös sz. rendelete gyakorlati alkalmazásokat tartalmaz az állami segélyek szolgáltatását illetően a kis- és középvállalatok esetén, valamint a kötelező feltételeket, amelyeket be kell tartaniuk a következő időszakokban (még 5 év) (2004/850-es sz. H. K.).

5.11. A 2004/1461-es sz. kormányhatározat (2004/852-es sz. H. K.) jóváhagyja a kis- és középvállalatoknak juttatandó segélyeket (beruházásokra szánt nyereségadó-térítés).

5.12. A 2004/1766-os sz. kormányhatározat (2004/1048-as sz. H. K.) jóváhagyja a 2004/300-as sz. törvény alkalmazására szükséges módszertani normákat, a magánszemélyek és a családi vállalkozások működtetésére szükséges jóváhagyásokat.

5.13. A 2004/2100-as sz. kormányhatározat (2004/1147-es sz. H. K.) tartalmazza a kivitel-kedvezményeket az állami költségvetésből a következő tevékenységekre:

– termékek kiállítása nemzetközi vásárokban,
– gazdasági küldetések megszervezése,
– piackutatás,
– reklám.

6.1. A 2004/301-es sz. törvény (2004/575-ös sz. H. K.) tartalmazza az új bűnügyi perrendet.

6.2. A 2004/912-es sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/627-es sz. H. K.) tartalmazza a 2003/522-es sz. rendeletének alkalmazására vonatkozó módszertani normákat a pénzügyi előellenőrzés területén.

6.3. A 2004/983-as sz. kormányhatározat (2004/634-es sz. H. K.) jóváhagyja a pénzügyi auditorok székének szervezésére és működésére vonatkozó szabályzatát.

6.4. A romániai pénzügyi auditorok székének vezetőtanácsának 28-as sz. határozata (2004/757-es sz. H. K.) meghatározza az évi tagdíjakat 500 000 lejtől 2 000 000 lejig, ennek befizetési határideje minden év január 31. A változó összeg az évi jövedelemre számított 0,5 – 1,2%-ig terjedhet.

6.5. A 2004/94-es sz. kormányrendelet (2004/803-as sz. H. K.), amely szerint:

* 2006. 01. 01-től a magánszemélyek biztosítási szerződéseit is a pénzügyi igazgatóságok tartják nyilván és ellenőrzik;

* 2005. 01. 01-től a kereskedelmi társaságok, amelyek magánszemélyeknek árusítanak vagy szolgáltatásokat nyújtanak, kötelesek kasszagépeket használni;

* 2005-ben is lehet alkalmazni a gyorsított amortizációt azon az állóeszközök esetén, amelyeket 2004. 10. 01 után vásároltak.

6.6. A pénzügyi auditorok országos testületének 2004/31-es sz. határozata (2004/966-os sz. H. K.) szabályozza a pénzügyi auditorok minőségi munkáinak ellenőrzésére vonatkozó módszertani normákat.

7.1. A 2004/269-es sz. törvény (2004/566-os sz. H. K.) tartalmazza a 200 eurós segélyt számítógép-vásárlásra azoknak a tanulóknak és egyetemi hallgatóknak, akik nem töltötték be a 26. életévüket, és ahol a családban az egy személyre eső havi bruttó jövedelem nem haladja meg az 1,5 millió lejt. A 2004/1294-es sz. kormányrendelet felöleli a 2004/269-es sz. törvény alkalmazásához szükséges módszertani normákat. A 2004/4908-as sz. kutatási és tanügyminisztériumi rendelet (2004/973-as sz. H. K.) előírja 2004-re a maximum havi bruttó bért, így családtagonként 105 000 lej. A vásárlás a jóváhagyás megkapása után kell megtörténjen, a kormányhatározat által előírt határidőn belül (2004/104-es sz. sürgősségi kormányrendelet, megjelent a 2004/1097-es sz. H. K.). A 2004/1990-es sz. kormányrendelet (2004/1102-es sz. H. K.) tartalmazza ennek a munkafolyamat-

nak a dátum szerinti felosztását, a befejezési határidő 2004. 12. 20.

7.2. A 2004/249-es sz. törvény (2004/600-as sz. H. K.) tartalmazza a magánnyugdíj-rendszer jóváhagyását és az annak működésére vonatkozó módszertani normákat.

7.3. A 2004/407-es sz. munkaügyi minisztériumi rendelet (2004/717-es sz. H. K.) tartalmazza a nyugdíjak újraszámításának a lehetőségét, figyelembe véve az egyetemi éveket a nappali tagozatokról.

7.4. A 2004/67-es sz. sürgősségi kormányrendelet (2004/855-ös sz. H. K.) tartalmazza a 2005. 01. 01-től számított nyugdíj egyéni értékét 2 955 592 lejre.

7.5. A 2004/376-os sz. törvény (2004/899-es sz. H. K.) tartalmazza a magánösztöndíjak jogi szabályait, amely szerint ezek nem lehetnek kisebbek, mint a minimum havi bruttó bér. Az egyetem befejezése után a kedvezményezettnek a finanszírozónál kell dolgoznia. Rokonok nem részesülhetnek ilyenben.

7.6. A 2004/525-ös sz. munkaügyi minisztérium rendelete (2004/955-ös sz. H. K.) tartalmazza a nyugdíjak újraszámításához szükséges típusnyomtatványokat.

7.7. A 2004/411-es sz. törvény (2004/1033-as sz. H. K.) tartalmazza a magánnyugdíj pénzügyi alapjait és a rendszer működésére vonatkozó jogi rendelkezéseket.

7.8. A 2004/578-as sz. törvény (2004/1223-as sz. H. K.) meghatározza a 25% nyugdíjsegélyt a házastárs elhalálozása után, ha legalább 15 évig házasként éltek együtt.

7.9. A 2004/512-es sz. törvény (2004/1128-as sz. H. K.) tartalmazza a szociális biztosítási költségvetést 2005-re. A 24-es cikkely szerint a nyugdíjpont értéke 2005-ben 2 955 592 lej, a havi bruttó bér 9 211 000 lei. A 25-ös cikkely szerint a temetkezési segély a biztosított és a nyugdíjas esetén 9 400 000 lei, családtagnak pedig 4 700 000 lei. A szociális biztosítási alapba be kell fizetni a fizetési alapnak a 29,5%, 34,5% vagy 39,5%-át munkakörülmények függvényében (amely vissza volt változtatva a 2004-es évi százalékokra), a munkabaleset megelőzésére pedig 0,5 – 4%-ot számítunk a fizetési alapra.

7.10. A 2004/2403-es sz. kormányhatározat (2005/40-es sz. H. K.) tartalmazza a 2000/147-es sz. törvény alkalmazását, kedvezményezve a nyugdíjasokat a belföldi szállításban, valamint más segélyeket.

8.1. A 2004/947-es sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/623-as sz. H. K.) tartalmazza a 2004. 06. 30-as könyvviteli mérleg típusnyomtatványait, amelyeket a kereskedelmi társaságoknak kell leadniuk a Területi Pénzügyi Igazgatóságokhoz.

8.2. A 2004/1040-es sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/642-es sz. H. K.) tartalmazza az egyszerűsített könyvelésre vonatkozó módszertani normákat, amelyeket a magánszemélyek kell vezessenek a 2003/571-es sz. adótörvény követelményei alapján.

8.3. A 2004/348-as sz. törvény (2004/664-es sz. H. K.) előírja 2005. 07. 01-től az „erős” román lej bevezetését, a forgalomba levő lej leértékelődik 10 000-rel, vagyis 10 000 régi lej egyenlő lesz 1 új (erős) lejjel. Ettől az időponttól kezdve a könyvviteli kimutatásokat mind a két értékrendszerben ki kell dolgozni 2005. 12. 31-ig.

8.4. A 2004/1088-as sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/679-es sz. H. K.) pontosításokat tartalmaz a könyvviteli veszteség könyvelésével kapcsolatban.

8.5. A 2004/1060-as sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/703-as sz. H. K.) típusnyomtatványokat tartalmaz, amelyeket a postahivatalokban kötelezően használnak.

8.6. A 2004/70-es sz. kormányrendelet, hatályba lép 2005. 01. 01-től (2004/773-as sz. H. K.), megváltoztatja és kibővíti az 1991/82-es sz. könyvviteli törvényt. Újdonságoknak a következőket említjük:

* 5000 euróig a kereskedelmi társaságok tulajdonosai vagy ügyintézői felelnek, ha nincs külön megszervezve könyvviteli iroda vagy nincsen erre a célra szakember alkalmazva. A 2004/420-as sz. törvény, amely jóváhagyja a 2004/70-es sz. kormányrendeletet, megváltoztatja a végösszeget 5000 euróról 50 000 euróra.

* A számlák nyersmérlege elkészülhet évente, vagy kisebb időszakokra a kimutatások leadása szerint;

* az évi mérlegeket 50 évig kell tartani.

8.7. A 2004/1271-es sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/813-as sz. H. K.) tartalmazza az IBAN kódokat, amelyeket a kincstárban kell majd alkalmazni.

8.8. A 2004/1779-es sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/1165-ös sz. H. K.) megengedi a kereskedelmi társaságoknak, hogy a számláikat csak két példányban töltsék ki és nem háromban, ha bizonyos informatikai meghatározott feltételeknek eleget tesznek.

8.9. A 2004/1753-as sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2004/1174-es sz. H. K.) tartalmazza azokat a módszertani normákat, amelyeket figyelembe kell venni az aktívák és passzívák leltározásakor, illetve a használatban lévő típusnyomtatványok mintáit és használati utasításait. Jelen rendelet hatálytalanítja az 1995/2388-as rendeletet.

8.10. A 2004/2185-ös sz. kormányhatározat (2004/1224-es sz. H. K.) tartalmazza a 2004/94-es sz. kormányrendelet megváltoztatását és kibővítését, avagy a kifizetések és a pénztárplafon meghatározását. A kormányhatározat alapján a pénztár nem „plafonálható”, de a készpénzkifizetések nem haladhatják meg a 100 millió lejt naponta. Nem engedélyezett az 50 millió lej fölötti készpénzkifizetés egy szállítónak, és az 50 millió lej fölötti